

Prisvärdhet? Vad är det?



TEST

En artikel ursprungligen avsedd att publiceras i High Fidelity nr 1/2010. Den finns nu att läsa på www.nomono.se.

Det ska inte behöva kosta en mindre förmögenhet, säger man hos XTZ. Stämmer det för deras CD-100?

Av Sven Bilén

XTZ är en firma som får allt mer uppmärksamhet i takt med att spridningen ute i världen tar fart. För tillfället utvecklar man distributonen i Kina, men även i Europa tar märket fart. Vi har ju sedan länge lärt känna firman som en exponent för ytterst prisvärda produkter, billiga men generellt naggande goda. Här ser vi närmare på deras cd-spelare CD-100.

Vad ska den kosta?

”Vi anser att den bra CD-spelare inte behöver kosta en mindre förmögenhet, utan något som de flesta kan köpa. Ett stabilt chassi och en beprövad elektronik är grunden för ett bra kvalitetstänkande.” säger XTZ.

Och ett stabilt chassi är det. Det är en verklig stridsvagn vi har att göra med. XTZ CD-100 är byggd och ser ut som om den kostade väsentligt mer. Och då menar jag verkligen väsentligt. Själva finishen är en sorts sammets pulverlackering som gör att maskinen är synnerligt läcker att röra vid, med en överraskande känsla av att den massiva metallen – spelaren är till största delen i aluminiumprofiler – är mjuk och len.

Jag har provat att fråga gäster vad de gissar på att en sådan här apparat kostar, och det finns ingen som inte har gissat på i varje fall ett femsiffrigt belopp. Nu har den stått omgiven av apparater som ingen är i tvivel om kostar pengar, och CD-100 har således inte gjort bort sig i sammanhanget. Förvåningen är stor när man avslöjar vad den faktiskt kostar. Och detta alltså bara bedömt på utseende och generellt visuellt kvalitetsintryck – ljudet kommer vi till.

Lite om uppbyggnaden

Vad angår anslutningar har man både balanserade (det ser vi inte ofta i denna prisklass, inte) och till och med två par obalanserade utgångar. Jag vet inte riktigt varför man ska behöva två par obalanserade utgångar, men icke desto mindre finns det. Digitalt ut får vi som coax och Toslink, digitala ingångar finns inte – men det arbetas på det hos XTZ. Bakpå hittar vi också huvudströmbrytaren för apparaten.

Apropå ström, så har CD-100 den finesen att den själv slår över på stand-by om

den inte fått någon signal under 30 minuter. Vi bör alla spara på strömmen, och det här är ett bra initiativ.

Framsidan har ett par punkter värda att framhäva. Eject-knappen är placerad ovanför de övriga fyra styrknapparna, och Power sitter helt för sig själv. Om ni visste hur många cd-spelare det finns där man inte tänkt på sådana här självklarheter som att det inte ska vara lätt att ta fel på knapparna. Det är utmärkt tänkt och designen blir absolut inte lidande.

Teckenfönster är lättläst, har blå text, lagom med information och kan dimmas i tre steg – och så välkomnas man av ett Hello i det när man slår på strömmen. Skivlådan tar lite tid på sig att reagera när man trycker på eject, men glider mjukt och tyst ut och in. Själva laddningen och inläsningen av en skiva tar något längre tid än för de snabbaste spelarna jag provat, här ligger vi mer på genomsnittet eller något under rent tidsmässigt. Cd-transporten är för övrigt en Sanyo HD650.

Inuti sitter en väl tilltagen ringkärntransformator och det är separata nätdelar för analog och digital del. Varje del är avskärmad, cd-transport – även den inskärmd – och digitaldel sitter i mitten, nätdelar-

PRODUKT: XTZ CD-100
INFO: WWW.XTZ.SE
PRIS: 3.800 KR

na i ena sidan och analogdelen i den andra. Analogutgången är diskret uppbyggd i klass A. Omvandlarna kommer från Analog Devices, AD1955, och man gör en uppsampling till 384 kHz. Ett bygge som absolut ser förtroendeingivande ut och andas high-end kvalitet lång väg. Man ser bara inte en sådan här uppbyggnad i den här prisklassen.

Fjärr och styrning

Fjärrkontrollen är förvånansvärt lätt med tanke på utseendet. Maskinen tar emot kommandon inom en relativt hygglig vinkel, vilket gör att placeringen av maskinen i förhållande till lyssnings/betjäningspositionen blir lite mindre kritisk. Men, är man van vid fjärrkontroller som till och med kan betjäna apparaten från ett annat rum, så är det väl egentligen bara prisfrågan som motiverar att man kör med fjärrar där sådant kan vara ett problem. Men här är det väl förståeligt, med tanke på vad CD-100 kostar.

Hursomhelst fungerar fjärren utmärkt så länge man har apparatens mottagare inom synhåll. Den ligger fint i handen och klarar alla de funktioner man kan begära, inklusive direktval av spårnummer. När detta är sagt, så ska vi också morra lite över själva betjäningen. Man måste alltid vänta tills skivan är inläst, så kan man trycka på någon form av play – vilket även inkluderar direktval av spår med sifferknapparna på fjärren. Men man kan alltså inte trycka play eller en sifferknapp när skivlådan är ute och förvänta att skivan startar automatiskt. Och är man van sedan många år vid att spelaren lyder minsta vink direkt, så är det lite frustrerande med CD-100. En vanesak, javisst, men det är som bekant svårt att lära gamla hundar sitta.

Bruksanvisning

Jag ska också passa på att rosa XTZ för bruksanvisningen, som har ett utmärkt avsnitt som de kallar "Ljudpraktik/Tips för



installation och placering." CD-100 är en prisbillig spelare som kan förmodas köpas av många på väg in i hifi-världen och som kanske inte känner till så mycket om uppställning mm. Det hela är hållet i ett språk som alla kan förstå och man gör också sitt bästa för att avdramatisera det hela.

Medföljer gör också en skruvmejsel(!) och en extra säkring.

HDCD

På hemsidan anger man att den kan läsa CD/CD-R/HDCD/MP3 och även MP3 från DVD. HDCD? Det måste provas. Jo, mycket riktigt, det kommer upp Hd framför spårnumret i teckenfönstret. Bered dig i så fall på att detta Hd kan dyka upp när du minst anar det, eftersom många HDCD-skivor faktiskt inte har det angivet på sig. Å andra sidan kan en del skivor med HDCD påtryckt faktiskt inte ha kodningen – skivbolagen klyddade ibland till det och använde inte en 1:1 kopia när de skulle trycka en ny upplaga, och då förlorades helt enkelt flaggan till HDCD-kodningen. Så kan det gå.

Hur låter den?

"Vår referens och utgångspunkt är att åter skapa verklighetstroget ljud, men vi tar hänsyn till att ljud alltid är en smaksak."

När man nu har en del skivor i dubbla exemplar, är det ju alltid frestande att lägga i en i referensen och en i det aktuella testämnet och sedan växla mellan dem. Så det gjordes naturligtvis, med CD-100 inkopplad

både balanserat och obalanserat (med samma typ kablar XLR respektive RCA terminerade) så det fanns samma musikk på tre ingångar att välja mellan. High Fidelity Reference CD No. 78 var det, om någon skulle undra.

Det är inte någon avgrundsdyb skillnad mellan balanserat och obalanserat, i princip är det ingen skillnad alls faktiskt. I varje fall ingen som är påvisbar att det är cd-spelaren som står för, det kan lika gärna vara kabelkontaktarna eller vad som helst. Om du nu hör någon skillnad.

Det är naturligtvis djupt orättvist att jämföra med en 30-40 gånger dyrare referens, men samtidigt är det roligt att provocera de där billigare produkterna för att se om de faktiskt har något att bjuda på. Det har XTZ CD-100. Jag kan utan att överdriva säga att det är många till och med rätt dyra cd-spelare som fallit igenom tämligen ordentligt vid denna jämförelse, men så är ingalunda fallet här. Talar vi i generella termer så får vi en ljudkvalitet som man normalt inte kommer i närheten av i prisklassen – och inte ofta i angränsande prisklasser heller.

Till en början var vi dock inte helt så övertygade som vi senare blev, även om det fortfarande var en återgivning som översteg förväntningarna med tanke på vad den kostar. Maskinen spelade lite återhållet, på ett sätt som om den inte riktigt släppte fram allt man kunde ana fanns där. En smula matt och andefattigt, men med rätt klangbild även om detaljerna låg lite som inbäddade. Det blev aldrig riktigt någon aura kring musikerna och musiken kändes inte engagerande. Som en normalspelare för dubbla priset, ungefär.

Som alltid ska man ju prova sig fram för att hitta den bästa kombinationen. Allt fungerar inte nödvändigtvis lika bra med allt, och ett kabelbyte visade sig göra susen. Ett par Atlas-kablar i moderat prisklass (under 150 euro) kom i istället för några välnummerade fem gånger så dyra, och bevisade även de att dyrare inte alltid är bäst i alla situationer.

I den här kombinationen fick vi en ljudkvalitet som faktiskt var flera klasser bättre. ►





Fortfarande återhållet jämfört med referensen, men inte något vi direkt reagerat över om vi inte just haft den direkta jämförelsen.

Nu kom detaljer och engagemang, men naturligt och lättflytande och utan att pocka på uppmärksamhet – det bara var där helt plötsligt. Den har både klangkaraktär och känsla i familj med referensen. Basen går djupt och rent och är oväntat distinkt, mellanregistret ger kropp och själ till sångröster och diskanten svävar utan att ligga som en dimma eller hinna över återgivningen.

Visst, det är naturligtvis en uppenbar skillnad mot referensen, ingen som lyssnar är i tvivel om det, men XTZ CD-100 kunde utan att någon lyft på ögonbrynen lätt minst kostat fyra-fem gånger mer. Så bra är den.

Andra inkopplingar

En klart övertygande återgivning i en high-end anläggning, således. Skulle den klara sig lika bra i en något mindre påkostad anläggning? Vi provade i ett par olika. Först i en mer modest anläggning i hemmet, sedan hos grafiker Jensen, som har en helt annan

och mer analogt inriktad (läs: skivspelaren är huvudsignalkällan) anläggning i en trots allt mer moderat prisklass, även om den inte kan kallas billig direkt. Här gjorde vi samma stunt, med inkoppling parallellt med en ett par år gammal och tre gånger dyrare ("bra" – vald på grund av sina ljudmässiga egenskaper) Marantz som hottats upp till att prestera subjektivt ännu bättre – eller i varje fall positivt annorlunda – än originalmaskinen.

Nis hade plockat fram en skiva som han ibland hade lite svårt att följa texterna på. Schwanzen Sängerknabens senaste – a capellasång, och ja, ni kan själva ana vad de ekivoka och mycket spirituella texterna handlar om. Först i Marantzen – ja, jag förstod vad han menade. Det krävde koncentration att hänga med, och allt gick inte fram som det skulle från liveinspelningen. In i XTZ, och det tog inte många sekunder innan vi förvånat konstaterade att här gick all text fram kristallklart, likaså blev rum-såtergivningen en helt annan och det blev intressantare och mer engagerande att lyssna till. Synnerligen övertygande.

Vi provade med samma High Fidelity Reference CD parallellt, och XTZ var överlägsen på alla parametrar. Så bytte vi och lät Marantzen få de Atlas-kablar som XTZ haft, och genast blev Marantzen betydligt bättre. Problemet var bara att XTZ fortfarande var klart bäst när vi jämförde, nu med de vdH-kablar som Marantzen tidigare haft. Den spelade helt enkelt mycket mer musik. En smula slankare, men med mer innehåll, mer drive, mer detaljer, bättre rum, mer engagerande och mycket mer rätt.

Och det var precis samma iakttagelser som vi gjort i den alternativa uppkopplingen i hemmet. Det jag gillar mest är att den inte försöker imponera som så många andra spelare som fläskar på med socker och öron-godis här och där, utan den spelar genomgående "rätt", utan glitter, sådant man sätter värde på i längden. Vi kan inte konstatera annat än att det här är en mycket bra cd-spelare. Prisvärd? Ja, det är bara förmånen...

När priset äntligen avslöjades för en tämligen skakad Nis pläderade han för att apparaten skulle få stå kvar några dagar hos honom "för ytterligare utvärdering".

Slutsats

Nej, CD-100 spelar kanske inte lika bra eller lika stort som high-end referensen, men den kommer en förvånande lång bit på väg. Nej, bakgrunden är kanske inte lika tyst och sammetslen, det är inte lika raffinerat, detaljerna inte lika många eller lika fina, ljudbilden är lite mindre än referensen, men jösses! - vi talar om samma pris som en plåtbuk med en näve elektronik nedkastat. Här har vi en apparat som utan att rodna tar plats i en high-end anläggning och spelar som om det nästan vore självklart att den hörde hemma där. Imponerande.

Det egentligen enda som talar emot XTZ CD-100, precis som andra billigare produkter som presterar långt över sitt pris, är att det finns en parameter i hifi-sammanhang som heter prestige. Och den ska man inte negligera, den finns, likväl som "bättre vetande" kamraters kommentarer. Det finns märken som det står en helt annan aura kring, förtjänt eller oförtjänt. Därför har vi bara ett gott råd – lita på dina egna öron. Ofta hänger pris och prestanda ihop, men inte alltid. Här har vi typiskt en sådan produkt som ger oändligt mycket för pengarna rent ljudmässigt men kanske inte ligger lika högt på skrytfaktorn. Helt ärligt - skippa skrytet och lyssna till musik istället! ■

